

Lestip 'Django heet Django'

Over het boek

Papa heet papa. Mama heet mama. Oma heet oma. Django's beste vriend Thaison heet Thaison. En Django? Django heet Django. Maar soms wil Django geen Django heten. Vandaag bijvoorbeeld. Vandaag heet Django Meneer. Dus als papa hem roept wanneer het regent – 'Django! Binnenkomen!' – of een boterham voorschotelt – 'Django, één boterham met kaas. Dat moet.' – dan geldt dat niet voor Django. Tot hij zijn teen stoot en het op een huilen zet, dan heet ie geen Meneer meer, maar baby'tje. En wat als Django een meisje was geweest? Of een biggetje? Of een boom?

Django heet Django is een grappig boek voor de derde kleuterklas over namen en naamgeving. Taalbeschouwing zoals het hoort: speels, spits en zo herkenbaar.

Auteur(s)

Edward van de Vendel, Lilian Broegger (illustrator)

Uitgeverij

De Eenhoorn / 2008

Aantal pagina's

32 p.

ISBN

9789058384973

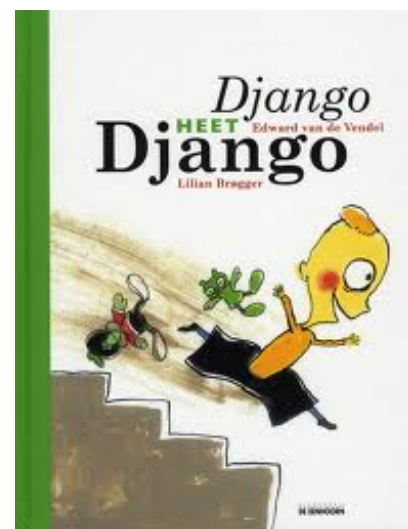
Genre

Prentenboek

Doelgroep

1ste kleuterklas, 2de kleuterklas, 3de kleuterklas

Trefwoorden

Auteur lestip

Stijn De Paepe

Aanzet

Begin een praatje met de kleuters, maar spreek hen niet aan bij hun naam. Zeg 'mevrouw' en 'meneer'. Ongetwijfeld kijken ze eerst vreemd op, maar vinden ze het hilarisch en spelen ze al gauw het spel mee. Hoe vinden ze het om zo aangesproken te worden? Worden ze soms nog met een andere dan hun naam aangesproken? Een verkorting? Een troetelnaampje? Een scheldnaam? Hoe vinden ze dat?

Vertelbeurt

Vertel in eerste instantie met prentenboek: stoffeer het verhaal en vertel het na in je eigen woorden, geïnspireerd door de auteur, en lees het bij de tweede boekaanbieding voor. De taal van Van de Vendel is erg helder en soepel.

Verwerkingsactiviteiten

—Filosofisch gesprek

Aansluitend bij dit verhaal hoort natuurlijk een kringgesprek over ‘namen’, een uitdieping van wat je in de aanzet al aanhaalde. Mocht het lukken zou het leuk zijn om daar een jonge mama of papa – van een kleuter in de klas met een nieuw babyzusje of -broertje – bij te betrekken, die komt vertellen hoe lang het zoeken was naar een naam, waarom ze nu net die naam hebben gekozen en wat er moet gebeuren om je kindje die naam officieel te bezorgen (inschrijving bij de burgerlijke stand).

Heeft het kleintje meer dan één naam? Is het naar iemand genoemd dan?

Ga met de kleuters dieper in op hun namen. Hebben hun mama’s, papa’s, opa’s en oma’s ook namen? Welke? Waarom zeggen we die nooit? En weten ze toevallig hoe ze hadden geheten, als ze een meisje/jongetje waren geweest? En als ze zelf hadden mogen kiezen, hadden ze dan een andere naam gekozen? Welke? Waarom vinden ze een naam mooi? Zouden ze dezelfde zijn als ze een andere naam hadden? Heeft iedereen een naam? Wat zou de allereerste naam zijn die er ooit geweest is?

We hebben een voornaam – die horen we het vaakst – maar ook een achter- of een familienaam. Wat is dat voor iets? Wie heeft die naam nog? Waar komt die vandaan? Zijn er mensen die hen soms een andere naam geven? Wie? Waarom doen die dat dan? En vinden de kleuters dat leuk? Kunnen aan bod komen: troetelnaampjes, scheldnamen, verkortingen, grappige vervormingen. Laat gerust een stukje Django Reinhardt (een bekend Belgisch jazzgitarist wiens naam vooral verbonden wordt met *gipsy jazz*) horen, zodat de kleuters inzien dat ook Django niet ‘zomaar’ Django heet.

EINDTERMEN

- Kleuter - Wereldoriëntatie - Mens (ik en de ander) 3.6
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Mens (ik en de anderen in groep) 3.9
- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.12
- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.6

—Floor heet Seppe

Organiseer bij het begin van de dag een algemene namenruil: de kleuters mogen hun naam ruilen voor die van een klasgenoot. Laat hen daarvoor naamkaartjes schrijven met naast hun naam ook nog iets dat hen kenmerkt (dat tekenen ze uiteraard, dat is ook schrijven).

Misschien lukt het wel om een interviewronde te doen, waarbij de kleuters antwoorden geven alsof ze ‘die andere kleuter’ waren. Dat is wellicht erg leerrijk om na te gaan hoe goed ze elkaar kennen en of ze hun gedaanteverwisseling weten vol te houden.

Kleuters vinden het vast erg grappig om eens een hele dag anders te heten, te moeten reageren als ze hun ‘nieuwe’ naam horen. Geniet samen met hen van de spraak en andere -verwarringen. Sta op het eind ook stil bij het effect van zo’n knotsgekke wissel.

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Luisteren 1.6
- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.10
- Kleuter - Nederlands - Lezen 3.3
- Kleuter - Nederlands - Schrijven 4.2

- Kleuter - Wereldoriëntatie - Mens (ik en de ander) 3.4
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Mens (ik en de ander) 3.6

—Wat betekent mijn naam?

Breng een voornaamwoordenboek mee naar de klas en zoek tussendoor, voor kleuters die dat graag willen, op wat hun naam eigenlijk betekent, waar hij vandaan komt. Misschien zijn er wel kleuters die dat zelf weten. Vinden ze dat hun naam dan bij hen past?

Laat de kleuters vervolgens een soort van 'ex libris' of logo maken: een tekening waarin hun naam is verwerkt en ook waar die naam voor staat. 'Flor' omringd met bloemen, 'Ahmed' vergezeld van eretekens, 'Britney' met op de achtergrond de Union Jack, 'Wout' tussen kentekens van macht en heerschappij, 'Roos' op rozen, enz...

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Schrijven 4.2
- Kleuter - Nederlands - Taalbeschouwing 5.5
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.5

—Stempels en patronen

Drie dingen vallen op als we de platen van Django heet Django van dichtbij bekijken: die 'kinderlijke' tekenstijl van Brøgger – behoorlijk dicht dus bij die van de kleuters, het gebruik van stof en behangpatronen in het decor en de terugkerende gestempelde bloemen en planten, met die typische afgesleten zwarte kleur.

Wijs de kleuters op die originele vormgeving en probeer hen zo te inspireren om zelf aan het werk te gaan.

Verzamel enigszins 'retro' aandoende resten stof en behang en ga op zoek naar stempels

allerhande. Laat kleuters daarnaast ook zelf stempels maken, bijvoorbeeld met rubberplaat of met goedkope, synthetische vlakgommen: daaruit is het makkelijk vormen snijden en het stempelt lekker weg. Zo komen ze wellicht tot hun eigen interpretatie van Django en zijn omgeving. Misschien kunnen ze ook zelf behangpapier ontwerpen, geïnspireerd door een dik stalenboek, en kunnen ze met al hun ontwerpen een dik klasbehangboek maken. En wie weet is er geen afgebladderd stukje muur in de klas waar behang van eigen ontwerp en makelij tegen past? Een leeruitstap naar een behangwinkel in de buurt zou een mooie zijweg zijn.

Muzische Vorming – 1 Beeld – 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4

Wereldoriëntatie – 2 Technologie – 2.1 en 2.3

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.1
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.3
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.4
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.2
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (kerncomponenten van techniek) 2.1
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (techniek als menselijke activiteit) 2.3

En verder

—Luisterspelletje

Schrijf een gek verhaal bij elkaar waarin niet alleen alle namen van de kleuters van de klas voorkomen, maar ook een aantal die er goed op lijken. Bijvoorbeeld naast 'Hanne', die effectief in je klas zit, vernoem je ook 'Anne', 'Hannelore' en 'Hannes; naast 'Jasmina' ook 'Jasper' en 'Jasmijn'. Speel een luister- en reactiespelletje met de kleuters: als en slechts als ze hun naam horen moeten ze reageren (met een gebaar, een geluid, een woord, een zin...). Het is erg leuk om de kleuters zo een beetje om de tuin te leiden.

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Luisteren 1.4
- Kleuter - Nederlands - Taalbeschouwing 5.5

—Niemand weet...

Vertel het sprookje *Repelsteeltje*, waarin het verzwegen houden en ontdekken van een weinig gebruikelijke naam wel erg veel gevolgen heeft. Laat je klasgroep bepalen of je het verhaal helemaal hervertelt en welke bewerking je (vertellend) voorleest: de echte Grimm (Lemniscaat), de degelijke bewerkingen van Henri Van Daele (Davidsfonds/Infodok) of die van Thé Tjong-King (Gottmer). Laat je in elk geval niet verleiden tot een of andere verflauwde adaptatie. Een sprookje is natuurlijk een universum op zich: maak de kleuters duidelijk dat je niet zomaar een verhaal zal voorlezen, maar een eeuwenoude vertelling, een sprookje uit een dik sprookjesboek. Omkader het vertel- of voorleesmoment met een mysterieus ritueel – kaarslicht, een raadselachtig muziekje, een oude krakende kist met daarin een stoffig oud boek... Gebruik je fantasie. Belangrijk is in elk geval dat je de kinderen expliciet meeneemt naar een andere wereld, naar sprookjesland, naar een plek in onze verbeelding waar alles anders, vreemder, een tikkeltje eng is en waar tegelijkertijd zoveel herkenbaars in te ontdekken valt. Maak de sfeer en de symboliek van het sprookje naderhand niet stuk door er te snel te diep op in te gaan. Probeer het veeleer indirect te verwerken door een dramamomentje, of een muzikale epiloog waarbij je van het verhaal een geluidenlandschap maakt met het snorrende spinnenwiel, het suizende bos, het stampvoetende kereltje en natuurlijk het liedje ('Niemand weet, niemand weet, dat ik Repelsteeltje heet').

EINDTERMEN

- Kleuter - Nederlands - Luisteren 1.5
- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.5

Bibliografie

De sprookjesverteller / Thé Tjong-Khing. Gottmer, 2009
Django en de papegaai / Edward van de Vendel en Lilian Brøgger (ill.). De Eenhoorn, 2009
Er was eens een prinses / Henri Van Daele en Thé Tjong-Khing (ill.). Davidsfonds/Infodok, 2005
Grimm: volledige uitgave van de 200 sprookjes verzameld door de gebroeders Grimm / Jacob en Wilhelm Grimm en Charlotte Dematons (ill.). Lemniscaat, 2008